Փուճջը ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի. — Տարեկան բաժանորդագինն է երկու եւ կէս արծաթ Մէճիտ կանխիկ վճարելի, թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ իւր արուարձանաց եւ թէ՛ գաւառաց համար։ — Վեց եւ երեք ամսու համար ալ բաժանորդ կրնդունուի։ — Հասը 40 փարայ է, ու կը գտնուի մասնաւորապէս Պահչէ-Գաբու ջրավաճառ եւ գրավաճառ Նշան աղայի խանուքը։ — Ծանուցմանց տողը 3 դրչ. է մէկ անգամի համար։ Աւելի ածան կ'ըլլայ աւելի անգամներու համար։

ՀԱՍՑԷ

Ու. Տնօրէն—Տէր Հ. Ս. ԱԼԱԴԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

Պալըգ—Բազար Նափիյէ խան վերի յարկ թիւ 16

ՓՈՒՆՉ

درعلیه ده بالق بازارنده نافعه خاننده اوست قاتده

۱۶ نومرولی اوطه ده {پونچ} غزته‌سی صاحب امتیازی

حمپارسوم آلادجاجیان

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du Journal Armenien

POUNTCH

16 Nafié-Han Balouk-Pazar 16

CONSTANTINOPLE

Թիւ 2753 ՇԱԲԱԹ **1863—1866—1901 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1**

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՉԻ

ԵՐԵՔ

ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐԸ

Ծանուցած եմք՝ Բաղէշէ Տ. եղիշէ, Տիարպէքիրէ Տ. եզեկիէլ եւ երզնկայէ Տ. Դանիէլ վարդապետաց մայրաքաղաքս գալն առժամանակեայ արձակուրդով։

Կը կասկածէինք թէ՝ այս երեքն ալ չկրնան ուղեն վերադառնալ իրենց վիճակները, ու թախանձանօք պիտի հրաժարին։ Ահա մեր այս կասկածը կ'իրականանայ։ Պատրիարքարանը ստիպուեցաւ ընդունիլ Տ. եղիշէ վարդապետի հրաժարականը, թոյլատրեց որ վերադառնայ յերուսաղէմ, եւ դարձեալ աշխատակցի երուսաղէմայ պատուարժան Միաբանութեան, որոյ կարեւոր ու արդիւնաւոր անդամներէն է արդէն և բովանդակ Միաբանութիւնը կը ցանկայ անոր աշխատակցութեան։

Այսպէս թերեւս թախանձանօք հրաժարին Տ. եզեկիէլ եւ Տ. Դանիէլ վարդապետներն ալ, և հարկ ըլլայ առաջնորդական նոր ընտրութեան հրահանգ ու ընտրելոց ցանկ ղրկել, ինչպէս ի Բաղէշ, նոյնպէս ի Տիարպէքիր եւ յերզնկա։

Պատրիարքարանը եւ մեք քալ գիտեմք թէ՝ յիշեալ երեք վարդապետները խոհականութեամբ, լրջութեամբ եւ գործունէութեամբ չատ օգտակար եղած են իրենց հովուական խնամոց յանձնուած ստուարաթիւ ժողովրդեան, մասնաւորապէս փոյթ տանելով անոնց կրթական, կրօնական ու բարոյական բարւոք զարգացման համար, յանձն առնելով ամէն զոհողութիւն, յաղթելով իրենց դէմ ոմանց յարուցած դժուարութեանց եւ համբերութեամբ տանելով նախատանաց։ Ցեղական կառավարութիւնք ալ անոնց համար չատագովական գրեր ուղղած են Բ. Դրան ու Պատրիարքարանի, եւ խնդրած են քալելբել վարձատրել ըստ արժանւոյն։

Ունենալով այս ծանօթութիւնները՝ չեմք կրնար չցաւիլ Տ. եղիշէ վարդապետի հրաժարման վրայ, եւ աւելի մեծ պիտի ըլլայ մեր ցաւն, եթէ միւս երկուքն ալ հրաժարին եւ իրենց հրաժարականը ընդունիլ տալ յաջողին։ Բաղէշ, Երզնկա ու Տիարպէքիր՝ առաջնորդական մեծ ու կարեւոր վիճակներ են։ Որո՞նք պիտի ընտրուին ասոնց տեղ։ Ասոնց համանման եւ մինչեւ իսկ սակաւանման եկեղեցականներ չա՛տ չեն գտնուիր առաջնորդական ընտրելոց ընդհանուր ցանկին մէջ։ Ասոնց դէմ գանգատ չլսուեցաւ թէ ամսաթոշակի քանակութեան խընդիր կը յարուցանեն. թէ՝ կրօնական այս ինչ հաւատալեաց կամ ա-

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական ու քաղաքական ժողովականք այս չորեքշաբթի ալ խառն նիստ ըրին։ Կրօնական ժողովականներէն՝ 6, իսկ քաղաքական ժողովականներէն 5 հոգի ներկայ էին։ Վարչական ժողովոց պաշտօնավարութեան վերաբերեալ պաշտօնագիրն երկրորդ անգամ կարդացուեր, և յետ խորհրդակցութեան՝ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարուեր է՝ դատական ու կրօնական գործոց նախարարին հաղորդել ժողովին տրամադրութիւնը։ Քաղաքական ժողովոյ առաջին ատենապետ Բարձր. Բարութիւն փաշա և գերատենապետ Վսեմ. Ստեփան փաշա ներկայ չըլլալնուն համար՝ Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտի ատենապետեր է։ Բարութիւն փաշա՝ այդ խնդրոյն վերաբերեալ գիր մը ղրկած է եղեր։

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝ կրօնական ժողովոյ երկուշաբթի առաւօտ նստին մէջ կարդացեր է՝ ամուսնական Պսակի խորհուրդն եկեղեցւոյ մէջ կատարելու որոշման վերաբերեալ շրջաբերական հրահանգ մը, զոր ինքը պատրաստեր է և տետրակի ձեւով տպագրել պիտի տայ։

— Ջմիւռնիոյ ծանօթ ազգայիններէն Գրիգոր էֆէնտի Զիլինկիրեան՝ 10 օսկի ղրկեր է Պէրպէրեան վարժարանի Բօբելեանի յանձնաժողովին։

— Թարակէօզեան ծանօթ կտակի գումարով որբանոցի համար ի Բեռա Միսիրի պանդոկին գնուած ըլլալուն լուրը, որ հրատարակուեցաւ անցեալներն, ստուգուած չէ։ Ի Բերա մեծ պողոտային վրայ ուրիշ գետին մը գնելու համար բանակցութիւն կ'ըլլայ եղեր։ Շատ չյապաղեցո՞ւ այս խնդրոյն կարգադրութիւնը։

— Քղիի վիճակին առաջնորդ ընտրեալ Տ. Տաճատ վարդապետ Ոսկանեան հրաժարեր է, իրեն անձնական դիրքին բոլորովին անպատշաճ համարելով, և խնդրեր է որ հրաժարականն ընդունուի առանց ո՛ր եւ է առարկութեան։ Չհասկցանք թէ ի՛նչ է իւր անձնական դիրքն, և ինչո՞ւ անպատշաճ է Քղղի առաջնորդութեան։

— Օգոստ. Սուլթանն՝ հաճեցաւ երկրորդ աստիճանի պատուանշան չնորհել Պատրիարքարանի գործակատար Տ. Ներսէսեան Տիգրան էֆէնտիի։ — Երրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ կեսարիոյ առաջնորդ Տ. Տրդատ եպիսկոպոսի և Բաղէշի առաջնորդ Տ. եղիշէ վարդապետի Զիլինկիրեան. — Երրորդ աստիճանի Մէճիտիյէ՝ երզնկայի առաջնորդ Տ. Դանիէլ, Արապկիրի առաջնորդ Տ. Մուշեղ, Շապին-Գարահիսարի առաջնորդ Տ. Սմբատ, Էրզրումի առաջնորդական տեղապահ Տ. Զաւէն, Վանայ առաջնորդական տեղապահ Տ. Սահակ, Մշոյ առաջնորդական տեղապահ Տ. Խոսրով, Խարբերդի առաջնորդական տեղապահ Տ. եզնիկ, Ուրֆայի առաջնորդ Տ. Անանիա, Արմաշի դպրեվանուց միաբան Տ. Բարկէն վարդապետաց, Պէրպէրեան վարժարանի հիմնադիր-տնօրէն Պէրպէրեան Ռեթէոս, Հիւանդանոցի քարտուղար ու հաշուակալ Խիւտավերտեան Մաքսուտ և Պատրիարքարանի երկրորդ գործակատար Բարութիւն էֆէնտիներուս։— կը շնորհաւորեմք։

— Զորրորդ աստիճանի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ՝ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականաց օգնականներէն Քէրէստէճեան Պօղոս էֆէնտիի։— կը շնորհաւորեմք։

— Երկրորդ աստիճանի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Կիւլպէնկեան Պատրիկ էֆէնտիի՝ որ հանրածանօթ է իբրև պատուաւոր վաճառական, իբրև անդամ օսմանեան առևտրական սենեկին և իբրև ատենապետ Հոգաբարձութեան Հիւանդանոցի։— կը շնորհաւորեմք։

— Երուսաղէմէ կը գրեն թէ՝ Ասորիք, որ Հայոց հետևակ են և Ս. Տեղեաց մէջ Հայոց ինչ ինչ թոյլտուութիւնները կը վայելեն, այժմ ելեր են պահանջել թէ՝ իրենց սեպհական է Ս. Բարութեան տաճարին մէջի Արեւմտեան կոչուած սրբավայրն։ Ցեղական կառավարութիւնը՝ որուն դիմած են Ասորիք՝ իրենց կաթուղիկոսին թոյլտրուութեամբ, անտարակոյս՝ պիտի վճռէ անոնց պահանջման անիրաւութիւնը։

— Նիւ Եորքէ գրուած նամակէ մը մեծաւ գոհութեամբ կ'իմանամք թէ՝ բնիկ Կ. Պոլսեցի տոքթոր Յովհաննէս Արշակունի, որ բաղում տարիներէ ի վեր յիշեալ քաղաքի մէջ հաստատուած է, մօտերս անդղիական լեզուաւ հրատարակեր է 1200 երեսներով բժշկական կարևոր գիրք մը։ Տոքթոր Արշակունի՝ քաղաքին նոյնպարուժական հիւանդանոցաց այցելու բժիշկ, և բժշկական գաղտնի ընկերութեանց անդամ է։

— Ուրֆայի գաւառական ժողովը՝ վիճակին առաջնորդ ընտրեր է Գեր. Տ. Անանիա վարդապետն, որ բաղում ժամանակէ ի վեր մեծաւ յաջողակութեամբ կը վարէր առաջնորդական տեղապահութեան պաշտօնը։

— Պատրիարքարանն ստիպուեր է ընդունիլ Բաղէշի առաջնորդ Զիլինկիրեան Գեր. Տ. եղիշէ վարդապետի թախանձագին հրաժարականը։ Տ. եղիշէ վարդապետ՝ որ երուսաղէմայ միաբան է, կը վերադառնայ յերուսաղէմ և անդ կարևոր պաշտօն մը կը յանձնուի իրեն։ Զարգացեալ և գործունեայ եկեղեցական մ'է։

— Վառնայէ՝ Տ. Սարգիս քահանայ Ղարիպեան Ռումանիոյ և Աբդուլմարիոյ մէջ հանգանակութեան ելեր է՝ տեղւոյն նորակառոյց վարժարանի չինութեան պարտուց վճարման համար։

— Գումգափուի Մէճիթպ թաղը բնակեալ Թէքիրտաղցի Հոռոփ անուն կին մը մեռեր է չորեքշաբթի, երկու անգամ ամուսնացեր է, առաջին ամուսինը՝ Հայ, երկրորդը՝ Յոյն, որոյ հետ յունական պսակաւ միացեր է։ Այս երկրորդ ամուսնոյն մահուանէն ետքը, ասկէց 12 օր առաջ, ուրիշ Յոյնի մը պատահելով և հետը ամուսնանալ փափաքելով՝ հարսանեաց և այլ ծախուց համար 12 լիրա տուեր է անոր. սակայն նա՝ դրամը վատներ և չէ ամուսնացեր։ Հոռոփ՝ այս դէպքին վրայ չա՛տ յուզուելով հիւանդացեր ու մեռեր է։ Գումգափու Լուսաւորչեան վարժարանի փողոցը նոր գնած տանը կէսը իւր որդեգիր աղջկան և միւս կէսը երուսաղէմայ վանքին համար կտակած է եղեր։

— Երուսաղէմ Թոպպէի ճանապարհին վրայ, վանքին Մեծ Արար ըսուած հողին վրայ. Ամեն. Տ. Բարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր ծախիւք (3000 լիրայի չափ) նոր կալուածոց չինութիւնն՝ որ անցեալ տարի սկսուած էր, աւարտեր է այս օրերս։ Նորին բարձր սրբազնութեան կողմանէ վանքին նուիրուած են այդ կալուածներն, որ 10ի չափ են և բաւական հասութաբեր։

— Ամասիոյ առաջնորդ Գեր. Տ. Արիստակէս Ծ. վրդ. Վանքեան, Ս. Աստուածածնի տօնի օրերը Մարզուան գացեր, առաջին օրը քաղաքին եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ մատուցեր, եւ երկրորդ օրը Ս. Աստուածածնայ ոանքին մէջ, ուր 4000է աւելի ուխտաւորք գտնուեր են, եւ Ամասիոյ կառավարիչն ալ Մարզուանու Հայմագամին հետ վանքն այցելելով արժանավայել մեծարանօք ընդունուեր են Առաջնորդէն։

— Կարնոյ գաւառական ժողովը՝ նախորդ ամսոյ 29ի նստին մէջ, առաջնորդական տեղապահ Տ. Զաւէն վարդապետը վիճակին առաջնորդ ընտրեր եւ Պատրիարքարանի հաղորդեր է հեռագրով։

— Բաբերդի Արամեան վարժարանի սանուկք՝ արծաթ գրիչ մը ղրկեր են Պէրպէրեան վարժարանի Բօբելեանի յանձնաժողովին։

— Իզմիրի Գեր. Առաջնորդը՝ քահանայից, պաշտօնական անձանց եւ երգեցիկ մանկանց խմբի մը հետ՝ կառավարութեան դուռը գացեր բարեմաղթեր են Օգոստափառ Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձի առթիւ։ Տղայք երգեր եւ թուրքերէն ուսուցիչ Փափազեան Մագուտ էֆէնտի ուղերձ մը կարդացեր է։

— Բալուի եւ յարակից վիճակաց առաջնորդական տեղապահ Տ. Նիկողայոս վարդապետ Ֆրանկիւլեան՝ սկսեր է այցելել թեմերն, եւ կրթական ու վանական հաստատութեանց բարեկարգութեան համար կարեւոր տնօրինութիւններ ընել։

— Ժընէվի իրաւագիտական վարժարանէ վկայական ստացած է այս տարի՝ Ատանայի բնիկներէն Զաքարեա էֆէնտի Պզտիկեան, որ տեղւոյն ազգային նշանաւոր գերդաստանէ մ'է։ Գերմանիա, Անգղիա, Իտալիա ու Գաղղիա չրջելէ ետքը՝ իւր ծննդավայրը պիտի դառնայ։

— Կրօնական ժողովը՝ ընդունեց վանայ կտուց Աննպատի վանահայր Տ. Յովսէփ Ս. Պիսկոպոսի հրաժարականը և Ալբարեան Տ. Ստեփան վարդապետի յանձնեց այդ պաշտօնը։

— Կրօնական ժողովը՝ ընդունելով Ներսէս վարդապետի խնդիրն՝ որոշեր է կարգալոյծ ընել ու հրատարակել, բայց անոր ամուսնութեան հրամանի տնօրինութիւնը Ս. Հայրապետին յանձներ է։

— Պատրիարքարանի նպաստից յանձնաժողովը՝ այս չաբթու չկրցաւ նիստ ընել անդամոց միայն երկուքը ներկայ գտնուելուն համար։

— Երուսաղիմայ պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Գէորգ Սրբազանի՝ եղբօրորդի Յունվարի 21 տարեկան հասակին մէջ, այս օրերս կնքեր է մահկանացուն ի Ռումանիա։ Կը ցաւակցիմք Նորին Գերապատուութեան։

— Ինչպէս կանխաւ ծանուցած էինք՝ երկուշաբթի Գատր գիւղի եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ՝ Ար-

ՀԳՀՎԱՆ ՂՎՓՀՂՂ

ՂՈՂՂՈՓՂՏՈ ՀՎՍՆԳՈ

Պիտի ցմոռամ որ ձեր ազգությունը հայերեն է, որ դուք հայ եք, որ ձեր անունները հայկական են, որ ձեր ծնողները հայ են, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը կոչեք, որ ձեր ամբողջ կեանքը հայկական է, որ ձեր ամբողջ ապրելակերպը հայկական է, որ ձեր ամբողջ մտածողութիւնը հայկական է, որ ձեր ամբողջ հոգեբանութիւնը հայկական է, որ ձեր ամբողջ էութիւնը հայկական է, որ ձեր ամբողջ գոյութիւնը հայկական է, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը զգաք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը համարէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը ճանչնաք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը գիտնաք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը հաստատէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը ցուցնէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը յայտարարէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը խոստովանիք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը դաւանիք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը զգայնացնէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը գիտակցիք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը ներկայացնէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը ներշնչէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը պարծենաք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը պատուէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը սիրէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը հաւատաք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը յարգէք, որ դուք ինքներդ ձեզ հայ կը պաշտպանէ

ՃԱՄԱՆԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳՈՒՐԳԵՆԻ ՄԱՐՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅՑԵԼԱԾ ՀԱՐԱՎԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

— Ինչպե՞ս կգնահատեք ներկայիս իրավիճակը Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում։

— Ես կարծում եմ, որ ներկայիս իրավիճակը բավականին հետաքրքրական է։ Մենք ունենք մի կողմ, որը ներկայացնում է Ադրբեջանը, որը ցանկանում է ամեն գնով ստանալ այն, ինչ ինքը համարում է իրեն պատկանող տարածքներ։ Մենք ունենք մյուս կողմը, որը ներկայացնում է Հայաստանը, որը ցանկանում է ամեն գնով ստանալ այն, ինչ ինքը համարում է իրեն պատկանող տարածքներ։ Եվ ես կարծում եմ, որ այս իրավիճակում ամենակարևորը, որ մենք պետք է անենք, այն է, որ մենք պետք է ստեղծենք այնպիսի իրավիճակ, որ ոչ մի կողմ չունենա այն զգացողությունը, որ ինքը պարտվել է։ Որովհետև եթե մի կողմը զգում է, որ ինքը պարտվել է, ապա այդ կողմը կարող է ցանկանալ վերադառնալ պատերազմի։ Եվ ես կարծում եմ, որ մենք պետք է ստեղծենք այնպիսի իրավիճակ, որ ոչ մի կողմ չունենա այդ զգացողությունը։

— Ինչպե՞ս կգնահատեք Ադրբեջանի նախագահ Ալիևի վերջին հայտարարությունները, որ Ադրբեջանը պատրաստ է պատերազմի։

— Ես կարծում եմ, որ Ալիևի հայտարարությունները ներքաղաքական նշանակություն ունեն։ Ես կարծում եմ, որ Ալիևը ներքաղաքական խնդիրներ ունի, որոնք նա փորձում է լուծել այդ հայտարարությունների միջոցով։ Ես կարծում եմ, որ Ալիևի հայտարարությունները ներքաղաքական նշանակություն ունեն։ Ես կարծում եմ, որ Ալիևը ներքաղաքական խնդիրներ ունի, որոնք նա փորձում է լուծել այդ հայտարարությունների միջոցով

ՖՈԼԻՖՈՆԻ ՓՈՂԱՐ
Մոսկվա, Ֆիլ. Ուլիցա Տրուբնայա դոմ 25
Հեռախոս Ա 1-30-00
Ա. ՑՈՒՐԻՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՅԱՆ
Մոսկվայի Հայկական Գրախանութ
Ընդունում է պատվերներ հայերեն գրքերի, ինչպես նաև ռուսերեն գրքերի վաճառքի համար։
Գրքերը ուղարկվում են ամենայն կողմերը։
Գրքերի ցուցակները ուղարկվում են անվճար։
Հասցե՝ Москва, Ф. Центр, Ул. Трубная, дом 25
Магазин Армянской Книги
Принимает заказы на армянские книги, а также на книги по востоковедению на русском языке.
Высылает книги наложенным платежом во все концы Союза.
Адрес: Москва, Ф. Центр, Трубная ул., дом 25
Армянский Книжный Магазин
PILULES HOLLOWAY
ՀԱԲՈՒՆԱՅԻՆ ՀՈԼՈՒԱՅԻ
Լեռների, ստամոքսի ու աղիքների
ցավերի, ուժասպառության և
մարսողության խանգարման դեմ
Ամենալավ միջոցը, որ գործածվում է
ամբողջ աշխարհում արդեն 40 տարի
Ստացվում է դեղատներում։
Ուղարկվում է ամենայն վայրերը։
Գրել Г. Ф. Холлоуэй, Лондон, Англия
Պահանջեք Холлоуэй-ի դեղահատերը
OINTMENT HOLLOWAY
ՀՈԼՈՒԱՅԻ ՀԱԼԱՎԱՆԴԱԿ
Ոտքերի վերքերի, սաստիկ ցավերի,
ուռուցքների, ոտքերի ցավերի
Ամենալավ միջոցը, որ գործածվում է
ամբողջ աշխարհում արդեն 40 տարի
Ստացվում է դեղատներում։
Ուղարկվում է ամենայն վայրերը։
Գրել Г. Ф. Холлоуэй, Лондон, Англия
Պահանջեք Холлоуэй-ի դեղահալվանդակը
Տպագրվում է Ա. Ցուրինի տպարանում, Մոսկվա, Ֆիլ. Ուլ. Տրուբնայա դոմ 25
Տպ. № 533։